

MAGYAR SZABADSÁG

Munkához látunk, talpra állunk

Néhány napja a parlamentben találkoztam a csepeliek küldöttségével. Nagy Imre miniszterelnök-nél jártak, hogy követeléseiket előterjessék. Azzal a meggyőződéssel hagyták ott az épületet, hogy folytatják a sztrájkot, folytatják mindaddig, míg a szovjet csapatok el nem hagyják az országot. Másnap reggel ismét hallottam róluk. A rádió ismertette a forradalmi bizottságok határozatát a munka megkezdéséről. A határozatot elsőként a csepeliek írták alá. Rövid, száraz volt a körülmény, hiányoztak belőle az unostánlan hallott nagy szavak, de ugyanaz a felelősségtudat, megfontoltság csendült ki minden sorából, mely oly jellemző volt a forradalmi napokra, ugyanannak a hazaszeretetének volt bizonyossága ez is, mint amely Budapest utcáin a fegyveres harcok óráiban uralkodott.

Dicsőséggel övezi majd a történelem e sztrájk napjait. A fegyveres csaták hősei mellett ez volt a másik nagy erő, amely nemzeti forradalmunkat győzelemre segítette. Dicsőség és elismerés jár a sztrájk részvevőinek. A helyzet azonban ma már nem ugyanaz mint tegnap, s tegnapelőtt volt. A forradalom legfontosabb céljai megvalósultak — Nagy Imre csütörtök este bejelentette a varsói szerződés felbontását, Magyarország független, semleges ország. Ha nemrég még voltak is némi fenntartások, ma már nyilvánvaló, hogy a kormány az első sorban harcol a szovjet csapatok kivonásáért. Ilyen helyzetben a sztrájk ma már nem az ellenállónak jelent veszélyt, hanem saját magunknak. A sztrájk, mely eddig a forradalom vívmányait segített életrehozni, ma, mikor a vívmányok megőrzéséről van szó, akadályt jelent.

Akadályt jelent abban, hogy helyrehozzuk a szétrombolt lakásokat, hogy villanyfényt kapjanak a városok, hogy üveg kerüljön a betört ablakokra, hogy gyógyszer és élelmiszer, ruha és fűtőanyag jusson az ország lakóinak. A tél közelében állunk — közlekedés kell, mely megindítja az élet léktetését, vonat, mely elhozza a szállítmányokat, üzemek, melyek gázt és energiát, szappant és meleg ruhát küldenek. Sokat várunk az elkövetkező hónapoktól. Sok jó és helyes intézkedést, mely bebizonyítja, hogy nem volt hiábavaló a kiömlött vér, a dicsőséges harc, mert mindenkire szebb, emberibb élet vár a szabad Magyarországon. Sokat várunk, de tudjuk, hogy csak egy élő, dolgozó, termelő országtól várhatjuk mindezt. A kormány legfeljebb intézkedéseket hozhat, adni csak akkor adhat, ha lesz miből.

Váltságos időben született ez a határozat, néhány órával azután, hogy bejelentették: orosz csapatok lépték át az ország határát, súlyosan megsértve hazánk függetlenségét. Drámai napok ezek. A szabad Magyarország léte forog kockán. Szükség van most e kis nép minden józanságára, hideg fejével, higgadtan kell most gondolkodnunk és cselekednünk. Az ország gazdasági vérkeringése megszűnt, s egy benuit ország könnyű prédája lehet bárkinek. Súlyos a helyzet — s e helyzetet mérlegelve mondták ki az üzemek forradalmi tanácsai döntésüket: megkezdik a munkát.

Örömmel üdvözöljük e nagy jelentőségű döntést. Bizunk benne, hogy minden igaz magyar megérti ezt. Bizunk benne, hogy nem a pusztulás, hanem szép jövő vár erre a sokat szenvedett, hőslélekű országra.

Csontváry Éva

Azonnal tárgyalni kell a szovjet csapatok kivonásáról

NAGY IMRE ÜZENETE DAG HAMMARSKJÖLDNEK

Az ENSZ főtákarának,
Dag Hammarskjöld úrnak
New York

Excellenciás Uram!

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, mint megbízott külügyminiszter az alábbi kiegészítő információkat kívánom Excellenciád tudomására hozni:
November 1-i üzenetemben már említettem, hogy újabb szovjet katonai alakulatok vonultak be Magyarországra, s hogy erről a magyar kormány értesítette a szovjet nagykövetséget, felmondta a varsói szerződést, kinyilatkoztatta Magyarország semlegességét és az ENSZ-hez fordult, az ország semlegességének garantálására.

November 2-án a Magyar Népköztársaság kormányához újabb, pontos értesülések, honvédségi jelentések érkeztek, amelyek szerint jelentős szovjet egységek lépték át az ország határát, Budapest felé vonulnak és útközben birtokukba veszik a vasútvonalakat, vasútállomásokat, vasúti biztosító berendezéseket stb. Jelentések érkeztek arról is, hogy Nyugat-Magyarország területén kelet-nyugat irányú szovjet csapatmozdulatok tapasztalhatók.

Fentiek alapján a magyar kormány szükségesnek tartotta, hogy tudomására hozza a budapesti szov-

jet nagykövetségnek és a Budapestre akkreditált külképviseletnek, a népköztársaságunk ellen irányuló lépéseket. A Magyar Népköztársaság-kormányja egyben konkrét javaslatot tett a szovjet kormányra, hogy Magyarországon állomásozó szovjet csapatok visszavonására, valamint a varsói egyezmény felmondásának végrehajtására vonatkozó tárgyalások színhelyére és közölte a magyar kormányküldöttség tagjainak névsorát.

A magyar kormány ezen túlmenően javaslatot tett a budapesti szovjet nagykövetségnek: alakítsanak vegyes bizottságot a szovjet csapatok kivonásának előkészítésére. Kérem Excellenciádat, szólítsa fel a nagyhatalmakat Magyarorszá-

semlegességének elismerésére és utasítsa a Biztonsági Tanács a szovjet és a magyar kormányt a tárgyalások azonnali megkezdésére. Kérem Excellenciádat, ismertesse a Biztonsági Tanács tagjaival a fentieket és fogadja őszinte nagyrabecsülésem kifejezését.

Nagy Imre

a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke és meghatalmazott külügyminiszter (MTI)

A magyar kormányküldöttség tagjai: Losonczy Géza államminiszter, a küldöttség vezetője; Kóvágyó József, Márton András, Farkas Ferenc, Zentai Vilmos.

Újabb szovjet katonai egységek léptek magyar földre

Nyíregyháza, november 2.

Pénteken, a késő esti órákban újabb szovjet katonai egységek, alakulatok lépték át a magyar határt. Jelentést kaptunk arról, hogy Záhonynál több páncélos oszlop hatolt be országunk területére, továbbá szovjet vasutasok megszállták az állomást. Komorónál három szovjet

páncélos vonat érkezett több mozdollyal.

Szovjet vasutasok érkeztek Nyíregyházára, s a laktanyában szállásolták el magukat. Pénteken este szovjet csapatok elfoglalták a nyírbogdányi állomást. Egerből jelentik, hogy 2800—3000 főből álló szovjet egység beásta magát a város mellett.

Az ENSZ-küldöttség érkezését ma délelőttre jelentették

A Ferihegyi Repülőtérrel kapott értesülések szerint Prágából ma délelőttre jelezték egy repülőgép megérkezését, amelyen az ENSZ tizenhat küldötte jön Magyarországra. A re-

pülőgépen velük érkezik Horváth Imre és Sük Endre, a néhány nappal ezelőtt az ENSZ-közgyűlésre elindult, de útközben visszahívott két magyar delegátus.

A magyarországi helyzet a Biztonsági Tanács előtt

A Magyar Távirati Iroda egy New York-i jelentés alapján közli, hogy az ENSZ közgyűlése az egyiptomi kérdéssel foglalkozó határozat megszavazása után Leonardo Vitetti, olasz ENSZ-delegátus javaslatára ráért Nagy Imre magyar miniszterelnök levelének megtárgyalására. A levél — mint ismeretes — az ENSZ közreműködését kéri a magyar semlegesség megvédésére. Az olasz küldött felszólította a rendkívüli közgyűlést, hogy intézkedjék a felhívásra adandó választ illetően.

Abban az esetben, ha a Szovjetunió vétőt emelne egy olyan határozat ellen, amely Magyarországot függetlensége és semlegessége mellett

foglalj állást, meg nem szakított rendkívüli közgyűlés feladata lesz megvitatni a magyar kérdést. Ekkor az az eset állna fenn, hogy a Biztonsági Tanács a vétő folytán nem tudja teljesíteni funkcióját a nemzetközi béke és biztonság védelmezőjének minőségében. Ilyen esetben lehet összehívni a közgyűlés rendkívüli ülését, az olyat, mint amilyen jelenleg is ülészik. Dulles ezt az ügyrendi eljárást javasolta a rendkívüli közgyűlésnek. Abban az esetben, ha a vétő a Biztonsági Tanácsban hamarosan elhangzik, a közgyűlés rendkívüli ülésének azonnal össze kell ülnie, tehát lehetséges, hogy szombaton vagy vasárnap tárgyalja meg a magyar kérdést.

Dulles köszöntötte a magyar semlegesség kikiáltását

Foster Dulles meglepedéssel nyilatkozott arról, hogy az ENSZ rend-

kívüli közgyűlése elfogadta az amerikai határozati javaslatot a közel-

keleti helyzetről és ezt a döntést történelmi ténynek minősítette.

A magyar semlegesség kikiáltását köszöntve Dulles hangsúlyozza, hogy a Biztonsági Tanácsnak — amely elé a magyarországi helyzetet terjesztették — a legnagyobb éberséggel kell követnie az eseményeket.

Anglia megfontolja Magyarországi kérélmét

Angliában teljes mértékben felismerik Magyarország legújabb lépéseinek óriási történelmi horderejét. A lapok jelentéseinek alcímei a következők: *Daily Mail*: Nagy megsemmisíti a varsói egyezményt, négyhatalmi védelmet sürget; *Daily Express*: Nagy azt mondja: semlegesek akarunk lenni; *Times*: Harckocsik vonulnak be Magyarországra, Nagy az ENSZ-hez folyamodik, semlegességi nyilatkozat; *News Chronicle*: Magyarország megsemmisíti a varsói egyezményt; *Daily Sketch*: A magyar miniszterelnök az ENSZ-hez fordult.

Az ötmillió példányszámú *Daily Mirror* külügyi szerkesztője írja: Az angol kormány meg fogja fontolni Magyarországi sürgős kérélmét, melyllyel négyhatalmi biztosítékot kért.

LAPZÁRTAKOR ÉRKEZETT:

Az ENSZ megtárgyalja a magyar kérdést

Pénteken éjjel 23 óra 45 perckor összeült a Biztonsági Tanács és tíz

szavazattal egy ellenében úgy döntött, hogy megtárgyalja a magyar

kérdést. A kérdés napirendre tűzése ellen a Szovjetunió képviselője foglalt állást.

A LEGSÜRGŐSEBB MOST A MUNKA MEGKEZDÉSE

Az Országos Nemzeti Bizottság felhívása a megyei, járási, városi és községi nemzeti bizottságokhoz

A legfontosabb feladat most minden üzemben azonnal felvenni a munkát. A kormány teljesítette a felkelő nép követelését. A kormány ismert intézkedéseivel a nép, a forradalom érdekében teljesítette, ami tőle telhet. Forradalmunk győzelmét veszélyeztetjük, ha nem kezdjük meg mindenütt azonnal a munkát. Ha a bányászok nem adnak szemet, akkor az országnak nem lesz villanyárama, az beláthatatlan következményekkel járhat. Nem szabad kifogni raktáraink készleteinek sem. Mi lesz a forradalmi néppel, mi lesz velünk, ha nem tudjuk ellátni magunkat?

A forradalom érdeke követeli, hogy azonnal kezdjük meg a termelőmunkát. Nemzeti bizottságok, mond-

játok el mindenütt, hogy a budapesti felkelők parancsnoksága, a még fegyverben álló egységek a hős corvinisták, Maléter Pál ezredes, a Kilián-laktanya hős védőinek parancsnoka is felhívással fordult az országhoz, hogy vegyük fel a munkát. Így határozott már a győri munkásta nécs is, és Borsodnak ma hazainduló küldöttsége. Özd ezentől 290 vagon termel naponta, a Borsodi Szénbányászati Tröszt 600 vagon.

Barátaink! Ez a ma forradalmi parancsa, ez a jövődöntő parancsa, ez a körültekintő, megfontolt parancsa. Beszéljétek az üzemek munkástanácsaival. Népjünk és forradalmunk érdekében kezdjék el a termelőmunkát. (MTI)

Felhívás az általános és középiskolák vezetőihez

Az Oktatásügyi Minisztérium nemzeti forradalmi bizottsága kéri a minisztérium dolgozóit, hogy november 3-án délelőtt 10 órára jelenjenek meg a munka felvételére.

Felhívással fordul a helyi forradalmi szervekhez az általános és a középiskolák igazgatóihoz és pedagógusaihoz, hogy ahol a feltételek megvannak, november 5-én, hétfőn kezdjék meg a rendszeres iskolai oktatást. November 6-án megjelenik a Köznevelés rendkívüli száma, amely közli az első fontos irányelveket az iskolai munka forradalmi átalakításában. (MTI)

Ma megindul az 56-os villamosjárat

A széplonai BESZKÁRT lakótelep dolgozói elkezdtek az 56-os villamos pályájának rendbehozatalát. Megkezdték, hogy november 3-án, a Szent János Kórház és Hűvösvölgy között megindul a villamosjárat.

Budapest nagyüzemei forradalmi bizottsági küldötteinek felhívása a magyar dolgozókhöz

Bányászok, erőművek dolgozói, ipari, közlekedési és szellemi munkások!

Budapest nagyüzemeinek küldöttei a parlamentben tárgyalást folytattak a kabinet tagjaival a szovjet csapatok kivonásáról, az ország jelenlegi helyzetéről és az élet megindításáról. A követelések főbb pontjait a kormány teljesítette. Felkérte az ENSZ közgyűlését, hogy vizsgálja meg a Szovjetunió katonai beavatkozásával kapcsolatos helyzetet, a maga részéről felmondta a varsói szerződést, kinyilvánította Magyarország semlegességét, és kérte, hogy azt a négy nagyhatalom — a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország — biztosítsa. Bejelentette, hogy haladéktalanul megteszi az előkészületeket szabad és titkos választások megtartására.

Az ország gazdasági helyzete a küldöttek előtt nyilvánvalóvá tette azt, hogy a további sztrájk az ország helyzetének teljes megbénítását eredményezné, és forradalmi vívmányainkat aláásná. Látták azonban a küldöttek azt is, hogy a kormánynak politikai erőt adnak a termelés megindításával, amelyet a belevetett egyöntetű bizalom teljesen indokoltá tesz. Máris hiányát érezzük elemi életfeltételeinket biztosító tényezőknél. Veszélyben van közvilágításunk fenntartásának lehetősége, közellátásunk, drága sebesült szabadságharcosaink betegellátása, és még sok más életszükségletünk, amelyekről nem tudunk és nem akarunk lemondani.

Mély felelősséggel nemzetünk és forradalmunk iránt, elhatároztuk, hogy a munkát az élet minden területén azonnal megindítjuk, s kérjük az ország összes dolgozóit arra, hogy felhívásunkhoz a munka megindításával csatlakozzanak.

CSEPELI VAS- ÉS FÉM MŰVEK, MÁVAG, GANZ VILLANY, GANZ VAGON, ELEKTROMOS MŰVEK, LÁNG GÉPGYÁR, TELEFONGYÁR, MAGYAR OPTIKAI MŰVEK, TRANSVILL, GÁBOR ÁRON VASONTÖDE ÉS GÉPGYÁR, FÜTŐBERENDEZÉSI VÁLLALAT, DARUGYÁR, VILÁGÍTÁSTECHNIKA, MOTORÖNTVÉNYGYÁR, KISMOTOR- ÉS GÉPGYÁR, MAGYAR ACÉL, SIEMENS, RÜNTGEN- ÉS ORVOSI KÉSZÜLÉKEK GYÁRA, KÖZLEKEDÉSI ALKALMAZOTTAK, a IV., XIII. és XIV. kerület összes dolgozói forradalmi bizottságának küldöttei. (MTI)

Vegyétek fel a munkát!

Maléter Pál ezredes,

a honvédelmi miniszter első helyettesének felhívása

Maléter Pál, a honvédelmi miniszter első helyettese, a Kilián Györgylaktanya parancsnoka az alábbi felhívással fordult a magyar dolgozókhöz:

Honfitársaim!
A fegyveres forradalmi harc során minden harcos büszkén vette tudomásul, hogy dolgozóink sztrájkjal támogatják harcunkat. Minden harc után a békés építés korszakának kell elkezdődnie, hogy ezzel biztosított legyenek a forradalom vívmányai. A sztrájk célja az ellenfél gyen-

gítése. Dolgozóink mostani sztrájkja azonban nem az ellenfelet gyengíti, hanem minket, saját magunkat. Gyermekünknek tejet, gyárainknak szemet, családjukhoz vágyó dolgozóinknak rendszeres közlekedést kell biztosítanunk, különben elveszítjük azt, amit forradalmár harcosaink nagy véráldozattal kivitáltak. Magyar dolgozók!

Erősítsétek a szabad, független, semleges Magyarországot, drága hazánkat.

Vegyétek fel a munkát! (MTI)

ELŐRE NÉZNI!

Előre nézni! Nemzeti forradalmunk most kezdődő fejezete ezt a kérdést veti fel minden hazafi számára. Előre nézni, hiszen az alap: a forradalom győzelme a kezünkben van, azt többé tőlünk el nem vitatja senki. S az a fegyveres sereg, amely ezt a győzelmet kívívta, nem csupán a régi rosszat akarja lebontani, nem csupán a múlt bűneit akarja elharmasztani a forradalom lángjainál. Nem ériük mi be ezzel. Ez a fegyveres sereg, s a mögötte álló magyar nép — államalkotó erő, amely a régi életforma romjain új életet, szabadságot, demokratikus életet akar és tud építeni.

Eppen ezért az új életformáért folyt a harc a barikádokon és folyik ezután a politikai élet küzdőterein.

Előre kell nézni — ennek máris eljött az ideje. Felmérni az örökséget, amelyet átvesszünk, s mérlegre tenni a feladatok sokaságát, amelyeket el kell végeznünk. Ez halaszthatatlan dolog.

Bár, ha a nemzeti létünk sírásói, a Rákosi—Gerő—Hegedüs-klíkk kizártnak állami adósságainkat, felépíténi fővárosunk romjait, helyrehozni ama borzasztó károkat, amelyeket a magyar népek okoztak. De sajnos, a jóvátevést nem várhatjuk rájuk. Ez a mi dolgunk lesz, s nem is soká, hanem már holnap.

Népünk tudatában kell lennie, hogy a győztes forradalommal hatalmas feladatokra vállalkozunk. Az út távlati tiszták, ragyogóak, de maga az út nehéz és fáradságos lesz. Csak az könnyítheti meg, hogy bátran, tudatosan lépünk rá, s vállaljuk annak terheit. Kétségtelen, hogy a forradalom hatalmas erőket, mégpedig ellenállhatatlan alkotó erőket szabadított fel ez országépítő munka számára. Most hozzá kell látnunk az új erők rendszerezéséhez. A magyar forradalom konszolidációjáról van szó. Ezt jelenti: előre nézni!

Fegyvertényeinkkel kivívtuk az egész világ nagybecsülését. A nagyvilág azonban nem kisebb figyelemmel kíséri további erőpróbánkat: miként alkotunk új hazát, új államot, új életformát a régi helyére? Vajon ebben a rendszerező és terem-

tő erőfeszítésben is éppoly lelkesek, lendületesek, ellenállhatatlanok leszünk-e, mint voltunk a barikádokon? Nemzeti értékünk számbavételénél mindkettő döntően fog latba esni. Kell hogy legyen erőnk, fegyelmünk, közös szándékunk és képességünk arra, hogy ennek a várakozásnak is bizton megfeleljünk.

Ezért mondjuk: előre nézni! A harcos, aki ma még kézben tartja jó fegyverét, gondoljon már most a holnapra, amely éppúgy igénybe veszi szívét, lelkét, erejét, amint igénybe vette a fegyveres küzdelem.

Hiszen nekünk itt, e hazában körülötte, sokkal különb életet kell teremtenünk, mint a régi volt! Márpedig minden közjó csak a köz nagy erőfeszítéséből születhet meg. Óriási felelősséget hordoz ez a harcos és győzelmes nemzedék: újjá kell szerveznünk állami létünket, közgazdaságunkat, szabad utat kell taponunk a termelők fejlődése előtt, bőséget kell létrehozunk az ország lakosságának üdvére, javára.

Aki nem hinne abban, hogy ez a mi népünk képes erre, nem volna méltó forradalmunkra. De aki nem érzi a ránk váró tennivalók nagy súlyát, ugyancsak méltatlan, mert alkalmatlan a szabad magyar állam újjáteremtésére.

Előre nézni, a sokat ígérő holnap felé! Ha Budapest utcáin jársz és romokba botlik lábad, gondold meg, hogy részt kell vállalnod a romok eltakarításában is és a romhalmaz helyén neked kell új lakóházat, villamosvezeték, járművet építened. Nézz előre és látni fogod, hogy talpra kell állítanunk az ipart, a közlekedést, s az ország élelétárát, a mezőgazdaságot. A forradalmak órai gyorsan peregnek és a percek is nagy időt hordoznak, de jönnek a békés teremtő munka napjai, amelyeknek szintén te leszel a hőse, aki ma még fegyvered fogod.

A múltat felejtettük, a jelent kezünkben tartjuk. A jövőt pedig felépítjük, olyanná formáljuk, amiképp azt józan eszünk, tiszta szívünk, magyar izlésünk és nemzeti igényünk diktálja. Készülj erre, magyar hazafi!

Hordósi János

TELJESEN IGAZAT ADUNK

A Szabad Európa Rádiója követelesek: a Magyarországra küldött szeretetsomagok vámját meg kell szüntetni!

Az elmúlt rendszer egyik antiszociális kincstári jövedelmi forrása a külföldről küldött ajándéksomagokra kivetett magas vám volt. Ennek „elvi” alapját az a fikció képezte, hogy külföldi segélycsomagokra a magyar dolgozóknak életük fenntartásához nincs szükségük, s ha mégis kapnak ilyen küldeményt, az luxus, hád fizessenek hát érte.

Fel kellene oldani a vámkötelezettséget akkor is, ha nem ilyen súlyos gazdasági helyzetben virradt volna a magyar népre a szabadság és a függetlenség. De kétszeresen sürgős és fontos ez most, amikor a múlt bűnös vezetése miatt sok családnak a mindennapi betevő falat biztosítása a legközelebb gondja.

Köszönjük a világ rokonszenvét forradalmunk iránt, köszönjük az életmentő gyógyszereket, és egy becsületet visszaszerzett nép önrésztelével köszönjük a szert és a segítőakadályok egyéb jeleit is. Törölje el a kormány azonnal a vámokat, adják meg a küldemények feladójának a bizonyosságot, hogy mindaz az érték, amivel hozzá akarnak járulni szeretteik vagy népünk bármelyik rászoruló tagjának megsegítéséhez, csorbítatlanul ezt a célt szolgálja.

— 6 — a

Forradalmunk nagyszerű erkölcsé

A sok csodálatra méltó esemény, amelynek szabadságharcunk napjaiban szüntelenül szemtanúi voltunk, óráról órára újabbakkal gyarapszunk.

A Tanács körít és a Kossuth Lajos utca sarkán, a gyógyszerár Kossuth Lajos utcai kirakatán a következő tábla függ: „Forradalmunk tisztasága megengedi, hogy így gyűjtsünk mártírjaink családjainak. A Magyar Irók Szövetsége.” A tábla aljában ezt olvastuk: „A ládát a Magyar Irók Szövetségének gépkocsija 5 és 6 óra között szállítja el.” A nyomtatott táblán egy százforintos ragasztottak át ragasztószalaggal. Alatta a kirakat mélyedésében, esőtől védve, nagy zöld vasláda, 20, 10, 100 forintosokkal és fémpénzzel. Másodpercenként újabb és újabb pénzdarabok repülnek a ládába. Az arrajárók közül alig akad valaki, aki a maga kis adományát ne helyezné el benne. De olyan sem akad, aki bűnös kézzel hozzányúlna a sok ezer forintra tehető, összegyűlt pénzhez. A láda mellett egy kis önkéntes őrszemet találtunk. Szép László, 10 éves, Irányi utcai tanuló. Senki nem állította oda, de már két órája vigyáz a zuhogó esőben, nehogy valaki hozzányúljon a pénzhez. Ő mondja, hogy ezt még nem is próbálta meg senki.

Megindultak a munkásvonatok

A budapesti vasúttisztágtól kaptott értesülés szerint a budapesti pályaudvarokról pénteken, november 2-án délután 14—15 óra között elindultak a munkásvonatok. A vasutas dolgozók munkáját és a forgalom megindítását nagymértékben gátolja az a körülmény, hogy egyes helyi forradalmi bizottságok akadályozzák a vasúti munka felvételét. A vasutas dolgozók kérik a helyi forradalmi bizottságokat, hogy a vasúti forgalommal kapcsolatos kérdések eldöntését bízzák a vasúti forradalmi bizottságokra, mint azt például Cegléd város forradalmi bizottsága tette.

A hercegprímás nyilatkozata a sajtó és a rádió munkatársainak

Mindszenty József bíboros hercegprímás csütörtökön délelőtt budai palotájában fogadta a magyar és a külföldi sajtó, rádió és televízió munkatársait és rövid nyilatkozatot tett előttük. A hercegprímás a következőket mondta: — Hosszú fogság után szölok a magyar haza valamennyi gyermekéhez. Senkivel szemben sincs gyűlölet szívemben.

Csodálatra méltó hősiesség szabadítja meg most a hazát. A világtörténelemben példátlan ez a szabadságharc; minden dicsőséget megérdemelnék fiataljaink. Hála és imádság az áldozatokért! Honvédségünk munkásságunk, földműves népünk példát mutatott a hős hazaszereteten.

Az ország helyzete rendkívül súlyos, napok óta hiányzik az élet folytatásának minden közös feltétele. A legsürgősebben meg kell találni a kibontakozást.

Most tájékozodom, két napon belül a kibontakozás útjáról személyes szótartó intézek a nemzethez.

Az igazság győzni fog!

Az egész ország megütközéssel vette hírül a kormány közleményéből, hogy újabb nagy szovjet erők vonultak be az országba. A közvélemény azonban nemcsak felháborodással, de értetlenül is állt ez előtt az esemény előtt. Mit akar, mit akarhat a Szovjetunió, amelynek vezetői annyi szépen hangzó nyilatkozatot mondtak éveken át a népek egyenjogúságáról, a Szovjetunió irántunk érzett baráti érzelmeiről, az országaink közti szövetségről és így tovább.

Mi indokolhatja ezt az intézkedést, amely oly durva és nyílt elletében áll a nagyvilág előtt szovjet részről hangoztatott elvekkel? A magyarokat erre nyilván a félelem a magyarországi események nemzetközi hatásától. Attól, hogy a magyar példa hatni fog a többi kelet-európai országra is. De a szovjet beavatkozás nem elriaszthat, hanem ingerelhet is, éppen jogsértő mivoltánál fogva.

Annál megdöbbenőbb ez a szovjet lépés, mert hiszen a Sztálin balála óta eltelt években szovjet részről számos kísérletet tettek arra, hogy felszámolják a sztálini külpolitika miatt világszerte feltámadt jogos elkeseredést. Hát ennyit érnek a XX. kongresszus annyit dicsért határozatai?

De nem a mi feladatunk, hogy a Szovjetunió vezetőit óvjuk e meggondolatlan lépésektől. Am rongálják saját hitelüket a világ előtt, cáfolják meg az általuk hirdett eszményeket, ha ezt tartják jónak. De az már a mi dolgunk, hogy az egész magyar néppel együtt kijelentsük: a magyar nemzet soha nem fogja eltérni, soha nem fog beletartozni abba, hogy akár csak egy idegen katona is tapossa földjét! A nép elszántsága törhetetlen. Ne higgye senki, hogy sikerrel járhat bármiféle fegyveres beavatkozás hazánk belügyeibe! Hát nem tanultak a Szovjetunióban abból, ami hazánkban történt? Hát nem értették meg, hogy ha egy népek tíz- és tízezerszámra vannak olyan fiai és lányai, akik szinte pusztá kézzel hajlandók szembenézni a páncélosok ágyúcsöveivel, akkor azt a népet semmi, de semmi nem törheti meg?

Az első gondolat, ami a magyar népben a csütörtök-pénteki hírek hatására feltámadt, az volt, hogy:

gyeiverbel! A barikádokra! De győzött a józan és higgadt, magabiztos felismerés: az igazság enélkül is győz. Nem vagyunk egyedül — velünk az egész békét és igazságot szerető, kívánó emberiség. S tegyük hozzá: sokan vannak, s egyre többen lesznek mellettünk magában a Szovjetunióban is. Mi láttuk Budapest utcáin a felkelőknek átadott szovjet tankok sorsát, s hátukon az egymást testvéri szeretettel átölelő szovjet és magyar harcosokat. Láttuk, hogyan futamította meg hosszú és kemény tűzharcban három szovjet tank a parlament előtt fegyvertelen magyar tüntetőket megszálló tankokat. Láttuk, hogy az igazság ereje hogyan cáfolta meg a szovjet katonák egy része előtt — olyan emberek előtt, akik nem is tudnak magyarul — azt a hazugságot, hogy a magyar nemzeti felkelők részvevői fasizták. Igen, láttuk ezt, s láttuk azt is, hogy az igazság nyelve — nemzetközi nyelv.

A magyar nép nem akar háborút, nem akar vérontást. A kormány felhívását a béke megőrzésére, a semlegesség elismerésére, megértéssel és helyesléssel fogadta a nép: igazunkba vetett hittel, szilárd elszántsággal várjuk a szovjet kormányval való tárgyalás eredményét. Nem félelemből akarunk békét, nem is azért, mert katonailag gyengébbek vagyunk. Mindekelőtt azért, mert drága nekünk az emberi vér. Drága hazánkfiaink, a magunké, asszonyaink, gyermekeinké. De tegyük hozzá: nem akarjuk más nép fiainak vérért sem ontani. A testvéri ölelés a szovjet tankok tetjén nemcsak azt mutatta, hogy a szovjet katonák is fogékonyak az igazság iránt. Azt is megmutatta, hogy a mi népünk nem azonosítja a hibákat elkövető államférfiakat a szovjet néppel. Mi egyenlőségen alapuló igaz barátságot akarunk minden országgal — a Szovjetunióval is. Ezért a munka fegyverével harcolunk most. Ezért is appellálunk a világ közvéleményéhez, s tárgyalunk a szovjet kormánnyal, felszólítva: haladéktalanul vonja vissza hazánk földjéről csapatait. S bízunk benne, hogy a jog, az igazság és a józan belátás győzni fog.

L. G.

Ipari munkásságunk késedelem nélkül kezdje meg a munkát

KOVÁCS BÉLA NYILATKOZATA

Kovács Béla éjjélkor az alábbi nyilatkozatot adta a rádióknak:

— Két-három órája kapcsolódott a nemzeti kormány munkájába. A mai történelmi helyzetben szükségesnek tartom késedelem nélkül elmondani népünknek azt a megállapítást, hogy kormányunk teljes felelősséggel helyesen, jól képviseli hazánk érdekeit. Örömmel állapíthatom meg, hogy a kormány minden emberileg lehetséges erőfeszítést megtett és megtesz nemzetközi kapcsolataink rendezésére, további ki-

építésére, meglévő baráti kapcsolataink fenntartása és megerősítése érdekében. Hogy az előttünk álló nehéz külpolitikai feladatok megoldhassuk, ahhoz idebent erőt, öntudatos nemzeti egységre, rendre és nyugalomra van szükségünk. És szükségünk van rá; létérdekünk, hogy amint a parasztság a szántóföldön dolgozik jövő évi kenyérünkért, éppen úgy ipari munkásságunk is késedelem nélkül azonnal kezdje meg a termelő munkát az egész országban. (MTI)

Több ezer ártatlanul elítélt politikai foglyot bocsátottak szabadon

A Legfőbb Államügyészség forradalmi bizottmánya közli:

A forradalmi események során eddig 5416 elítélt szabadult ki. Ezek egy részét a Legfőbb Államügyészség, más részét pedig a helyi forradalmi bizottmányok szabadították ki. Befejlődött a szabadtárs és szombathelyi megyei és a váci országos börtönben, továbbá az országyáni, a tatabányai és a csornoki büntetés-végrehajtási munkahelyeken. Jelenleg folyamatban van a szabadtárs és a szegedi, a kalocsai, a sopronkőhídi börtönökben, illetve a nagyfai, a baracscai, a páhalmai, a herendi, az ormospusztai büntetés-végrehajtási munkahelyen, valamint a budapesti országos börtönben és a budapesti Markó utcai börtönben, végül a büntetés-végrehajtási kórházban. Most kezdődik a szabadtárs és a szolnoki, az esztergomi, a balassagyarmati megyei börtönben és a tiszapalkonyai, valamint az edelényi büntetés-végrehajtási munkahelyeken.

A Legfőbb Államügyészség forradalmi bizottmánya egyidejűleg felhívja a megyei ügyészségek forradalmi bizottmányait, hogy a területükön levő valamennyi börtönt a helyi forradalmi szervekkel közösen, haladéktalanul vizsgálják meg, és vé-

gezzék el a szabadtársat a már megadott irányelvek szerint. (A Rákosi-rendszer elleni politikai bűntettek, tiltott határátlépők, gazdasági bűncselekmények, a termelőszövetkezetekkel és a tagosfással kapcsolatos bűntettek elkövetői.) A szabadtársról tájékoztatni kell a Legfőbb Államügyészség forradalmi bizottmányait.

Mivel a forradalmi események következtében jelentős számú elítélt szabadult a kellő iratok nélkül a váci, a márianosztrai, valamint az országyáni és a tatabányai börtönből, illetve büntetés-végrehajtási munkahelyről, a Legfőbb Államügyészség forradalmi bizottmánya felhívja az így szabadult elítélteket, hogy jelentkezzenek a lakóhelyük szerint illetékes megyei ügyészség forradalmi bizottmányánál — a budapestiek a fővárosi és államügyészség forradalmi bizottmányánál — ahol megfelelő hivatalos írást kaphatnak szabadonbocsátásukról. Tájékoztatásul közli még a bizottmány, hogy előterjesztést tett a Minisztertanácshoz az ártatlanul elítélt személyek munkaügyi kérdéseinek rendezése és ezzel összefüggésben nyugdíj jogosultságának megállapítása tárgyában.

A Legfőbb Államügyészség forradalmi bizottmánya

A legsürgösebb gazdasági tennivalók

Varga István egyetemi tanár nyilatkozata

A Magyar Szabadság munkatársa felkereste Varga István egyetemi tanárt, a Független Kisgazdapárt egyik vezető teoretikusát — akinek egyébként a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézetének Forradalmi Munkástanácsa most kért fel az intézet vezetésére —, hogy nyilatkozzon a legfontosabb gazdasági helyzetünkről és tennivalóinkről.

— Melyek — nézete szerint — a legsürgösebb gazdasági tennivalók?

Ezek rendkívül sokfélék. Teljes felsorolásukat egy hirtelen felvetett kérdésre úgyszólván meg sem lehet adni. Egyfelől a szabadságunkat hozó győztes forradalom által megteremtett szükségállammal összefüggésben azonnali operatív intézkedéseket kell tenni, másfelől olyan intézkedéseket kell részben hozni, részben előkészíteni, amelyek az új, sajátosan magyar gazdasági rendszer kialakítását célozzák. Az, hogy az eddigi nagy centralizáció felesleges, kiderül abból, hogy a Bastille ledöntését méreteiben és nehézségeiben meghaladó felkelés közben a legfontosabb közüzemek, élelmezési és szállítási üzemek dolgozóit minden központi irányítás nélkül, önállóan — és valóban hősiességgel mondható helytállással — gondoskodtak Budapest és a városok ellátásáról. De kiderül az abból is, hogy a mezőgazdaság vonatkozásában Magyarországon az önállóan dolgozó parasztság birtokában levő 1 holdra eső termelési érték átlagosan lényegesen meghaladja az állami gazdaságok 1 holdjára eső termelési értékét és több mint kétszer akkora, mint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek 1 holdjára eső termelési értéké. Pedig figyelembe kell venni, hogy az önállóan dolgozó parasztság földjeinek minősége az igazságtalan „tagosítások” következtében rosszabb a termelőszövetkezetek kezén levő földekénél, emellett műtrágyaellátás stb. tekintetében is mindaddig elnyerte a helyzetük.

És még egy szempont: az önállóan dolgozó parasztságnál az érvényesült közvetlenül a kizsákmányolásnak a gazdasági és közigazgatási élet valamennyi ágában a lezárult rendszer idején kialakult új formája, amely abban áll, hogy a dolgozó tömegek verejtékes munkájuk eredményeiből tartották el nem csupán a valóban szükséges irányító szervek dolgozóit, de a hozzá nem értő, érdemi munkát nem végzőket is. A kizsákmányolás eme új formájának meg kell szűnie. A gazdasági közgazdaság gyors átszervezésére is szükség van: lehetetlen, hogy hat központi irányító szerv alkudozásának eredményeképpen jöjjön valamely intézkedés létre (Tervhivatal, Pénzügyminisztérium, párt, miniszterelnökség titkársága, Nemzeti Bank, az illetékes minisztérium). Az ilyen többszatornás gazdasági irányítási rendszer nem maradhat fenn. Viszont gondoljunk arra is, hogy az átmeneti időben nyersanyag- és készárubőséggel még nem számolhatunk. Ilyen — úgyszólván háborús gazdasági — körülmények között minden kapitalista országban is a kötött gazdálkodás bizonyos mértékű alkalmazásának, ennek kislétszámú új szerveit ezért meg kell alkotni.

— Hogyan látja ön külkereskedelmünk helyzetét?

Az elnyert külkereskedelmi szerződéseket fel kell bontani, sokoldalú,

új külkereskedelmi megállapodásokat kell létrehozni, hogy ezek révén biztosítsuk a lakosság ellátását és az ipar teljes foglalkoztatottságát.

Az ország külföldi hitelezőivel méltányos megállapodásokat kívánatos létrehozni. Ismeretes, hogy a külföldön el vagyunk adósodva, mert egyes országokkal kizsákmányolásnak minősíthető, elnyert megállapodásokat kötötték a régi kormányok. Eddig különféle machinációkkal rendeztük tartozásainkat: ősszel kivittünk cukrot, hogy devizára tegyünk szert, tavaszra pedig hitelbe vásárolt drágább nádcukrot importáltunk. Előfordult, hogy hitelben vásároltunk külföldön egyes árukat és azokat más országba (anélkül, hogy Magyarországra akár csak be is hoztuk volna) készpénzért, a vételnél olcsóbban azonnal továbbadtuk. Azért, hogy egy devizalukát hirtelen betömjünk, néha olyan exportokat bonyolítottunk le, amelyek teljes bevétele kisebb volt, mint az áru előállításához szükséges nyersanyag devizában számított költsége. Ezt az ésszerűtlen, súlyos károkat okozó rendszert fel kell számolnunk.

— Miként emelhetjük az ipari és mezőgazdasági termelésünket?

A mezőgazdasági beszolgáltatási rendszer megszüntetésével és az állami kézen levő vállalatok nagyobb önállóságával összefüggésben igazságos új ár-, munkabér- és adórendszert kell megteremtünk.

Lehetővé kell tennünk a mezőgazdasági termelés fokozását, az iparunk valóban modern technikára való áttérését. Ne büszkélkedjünk azzal, hogy — hála munkásaink gondosságának — a gyárpár részben olyan gépekkel dolgozik, amelyek meghaladták a legszebb férfikor, 40–50 évesek, vagy még öregebbek. Ezeket nem lehet alacsony önköltségű, versenyképes, jó minőségű árut előállítani.

Gondoskodni kell az új kisiparról és kiskereskedelemtől. Itt súlyos probléma a helyiséghány. Azt hiszem azonban, hogy az állami kézen levő kisbolti és élelmezési vállalati egységeket a leltár megváltása ellenében rövid időn belül át lehet adni — amennyiben azok kívánják — a bennük dolgozókból alkotott újféle, egyszerűsített szervezeti szövetkezeteknek. Szűnjék meg az, hogy kisvállalatok mellett külön helyiségekben a kiszolgáltató fröccsök számát nyilvántartják, hogy az eszpresszóban külön alkalmazott árkus-papírosokon azt tartsa nyilván, hogy hány feketét vagy sütéményt szolgáltattak ki. És kérem például, mi értelme

van annak, hogy borbélyboltokat szövetkezeti központ irányítson, hiszen változatlanul nem nagyüzemi technikával nyírnak hajat, borotválják. Miért kell a dolgozó borbélynak munkája eredményéből szövetkezeti elnököt, könyvelőt, tisztviselőket eltartania?

— Milyen feladatokat lát a lakosság szociális ellátása terén?

Féltő gondolat örködünk az államháztartás egyensúlyán: akadályozzuk meg annak felborulását, mert ez a pénz vásárlóerejét érintené. A közgazdaság és a vállalati gazdálkodás nagy egyszerűsítése mellett gondoskodjunk a jelenlegi beosztásukban feleslegessé váló munkaezők új elhelyezkedéséről vagy megélhetéséről, esetleg pl. úgy, hogy a családi körbe visszatérők, többé nem dolgozó feleségek után a férjek családi pótlékát lényegesen felemeljük. De az egész nyugdíjrendszer átalakítása is szükséges, ezt megelőzően azonban sürgősen meg kell szüntetni a nyugdíjfronton fennálló igazságtalanságokat, azt, hogy a Rákosi-rezsimnek be nem hódoló egyáltalában ne, vagy csak nevéseképpen kis összegű nyugdíjakat kapjanak.

Az új gazdaságpolitikára való áttérést a helyzet olyan átfogó felmérése alapján kell végrehajtani, mint amilyen 1948-ban a stabilizálást hajtották végre, amelynek előkészítésében — ezt végre meg lehet és meg kell mondani — az akkori kommunista pártot kivül mások is részt vettek, sőt amelynek első elgondolása és terve sem a kommunista pártban merült fel. A gazdasági felmérést megnehezíti, hogy szakembereink nagy része a gazdasági adatokat az eddigi titkos kezelés következtében nem ismerik. Ezért a Közgazdaságtudományi Intézet munkatársai elhatározták, hogy a legközelebbi néhány nap alatt olyan összeállítást készítenek, amely a különböző politikai pártok gazdasági szakembereit és az ország gazdasági életének új alapokra helyezésében közreműködni kívánó pártok kívüli gazdasági szakembereit számára az eligazodást lehetővé teszi.

Bort, bűzát, békességet! — szól a régi magyar mondás. E kívánságnak ne csupán szelleme érvényesüljön, de valójuk tartalma is valóságos. Teremtünk meg egy osztályharmentesen békében, jólétben élő, igazságos vagyoni- és jövedelemelosztás alapuló magyar társadalmat, egy boldogabb magyar hazát, benne boldogabb magyar emberekkel: fiatalokkal és öregekkel, paraszttal, munkásokkal, kisiparosokkal, kiskereskedőkkel, értelmiségiekkel.

Meg kell mutatnunk, hogy Magyarországon megindult a békés élet

A Magyar Színészek Forradalmi Bizottságának kiáltványa

Magyar Barátaink!

1956. november 2-án ismét jelentkezünk mi, magyar színművészek a Magyar Rádióban.

Kiáltványainkból már hallhattátok, hogy forradalmi bizottságunk nemzeti szabadságharcunk támogatására kimondata, hogy a magyar színészek némák maradnak mindaddig, amíg nemzetünk vissza nem nyeri teljes függetlenségét. Ma is hallgat valamennyi színházunk az egész országban. Jóllehet sorozatosan felszólítottak és kértek bennünket a rádióban

való szereplésre, mi ezt mindezt megtagadtuk.

Magyar Barátaink! Tegnap este döntő fordulat állott be országunk életében, Magyar nemzeti forradalmunk történelmi jelentőségű vívmányára a kormány kinyilvánította országunk semlegességét, s annak védelmére a négy nagyhatalom segítségét kérte. Ez a legnagyobb biztositéka a nemzetközi jog alapján annak, hogy eddig elért eredményeinket senki, semmilyen eszközzel ne veszélyeztethesse.

Barátaink! Nagy Imre tegnap esti nyilatkozata és azt követően Mindszenty József hercegprímásnak, Ravasz László püspöknek, a makulátlan múltú Kovács Bélának és a fegyveres felkelő egyik hősének, Maléter Pál ezredesnek nyilatkozata, valamint a budapesti nagyüzemek munkástanácsainak felhívása egyetemesen demonstrálta, hogy most már valóban és nemcsak szólamokban születik meg nemzeti egységünk. Ennek szószólvai kívánunk lenni mi is és ettől a pillanattól fogva forradalmi bizottságunk színművészetünk legjobbjait küldi a rádióba.

Magyar Barátaink! Nem lehet olyan magyar hazafi, aki ne érezze, hogy most, amikor hazánk kormányát kinyilvánította semlegességünket, de ugyanakkor a Szovjetunió fegyveres erői az eddiginél is nagyobb számban tartózkodnak hazánk területén, a lét vagy nemlét kérdése: a fegyver, a béke minden áron való megőrzése és a munka. Bármiféle sztrájk vagy zavar ma már azoknak kedvez, akik esetleg jogcímeket keresnek nemzetünk szabad életébe való beavatkozásra. Felszólítunk minden magyar színművészt, hogy Budapesten és vidéken azonnal kapcsolódják be a Szabad Kossuth Rádió, illetve a helyi stúdiók munkájába.

Meg kell mutatnunk itthon és a világ közvéleményének, hogy Magyarországon immár megindult egy semleges ország békés élete. Nincs belharc — a nemzet egységes. Aki ellenünk támad, egy békés, szabad és független életet építő nép ellen emel fegyvert.

Mit várunk az ENSZ-től?

Amikor Nagy Imre miniszterelnök első ízben jelentette be, hogy a vezetése alatt megalakuló új kormány független külpolitikát kíván folytatni, valljuk be, még sok bizonytalanság és kétely élt az ország közvéleményében. De csütörtök este óta, amióta a rádióban elhangzott a miniszterelnök szövege Magyarország semlegességéről és a varsói szerződés azonnali felbontásáról, átjárt bennünket az érzés, hogy a szolgálat anyai éve, sőt, évzárda után az ország végre-valahára függetlenül, a maga akaratára szerint szabja meg külpolitikáját.

Vagy legyünk óvatosak? Mondjunk csupán annyit, hogy kezdünk függetlenni való? Igen, talán helyesebb így. Hiszen hazánk földjén még nagyszámú szovjet katonai egységek állanak, sőt — mint erről a tegnapi nap folyamán nagy nyugtalansággal értesültünk —, a szovjet kormány valamennyi okból szükségesnek tartotta itt állomásozó csapatainak további megerősítését is. Más szóval: függetlenségünket és semlegességünket olyan időben deklaráltuk, amikor a nemzet szuverenitását még egy idegen megszálló hadsereg jelenléte csorbítja.

Ez annál is inkább okot ad aggodalomra, mert nem vagyunk egészen bizonyosok a Szovjetunió szándékai felől. Azok után, hogy a szovjet kormány bejelentette kelet-európai politikájának módosítását (amiben hallgatólag bennfoglaltatott a magyar és a lengyel követelések kielégítése is) hideg zuhanóként hatott az újabb szovjet páncélos egységek érkezése.

És itt lép be az események alakulásába alig túlbecsülhető szereppel az ENSZ. Jó ha New Yorkban is tudják: a magyar nép e pillanatban bizalmát az ENSZ-be helyezi. Hívó hittel reméljük, hogy az ENSZ közreműködése aggasztó helyzetünkben gyors enyhülést hoz. S talán nem ok nélkül látjuk máris a kibontakozás első jeleit abban a tizenhat tagú ENSZ-küldöttségben, amely ma reggel érkezik meg a Ferihegyi-repülő-

térre, hogy saját szemével vizsgálja meg a magyar helyzetet.

Mit várunk az ENSZ-től — nem csupán az ideküldött bizottságtól, hanem a Biztonsági Tanácstól és a közgyűléstől?

Várjuk mindenképp, hogy ünnepélyesen megerősíti és elismeri Magyarországot semlegességét. Hazánk sajnos olyan kis ország, hogy a nemzetközi nyilvánosságának e támogatása nélkül nem érezhetjük szilárdnak kivívott függetlenségünket.

Várjuk továbbá, hogy az ENSZ lépéseket tesz a négy nagyhatalomnál valami olyan rendezés érdekében, mint amely Ausztria semlegességét biztosítja. Azaz: garantálja a négy nagyhatalom közös kötelezettségvállalásban Magyarország függetlenségét és területi épségét! Egy ilyen ünnepélyes garancia után mindjárt nyugodtabban hajthatnánk álomra a fejünket.

Fontosnak tartanánk ezenkívül, ha az ENSZ nem engedné meg további szovjet katonai egységek Magyarországra érkezését és támogatást a jogos igényünket, hogy a szovjet csapatok a lehető legrövidebb idő alatt hagyják el az ország területét. Hogy ennek biztosítására milyen ENSZ-megfigyelőkre van szükség — ennek eldöntése már a világszervezet feladata.

Voltaképpen a magyar kérdés erőpróbája lesz az ENSZ-nek, mint ahogy minden egyes esetben, amikor egyik vagy másik nagyhatalom cselekményei fölött kell ítéletet mondani, ropant kényes helyzetbe kerül az ENSZ. Ennek ellenére a világszervezetnek éreztetnie kell, hogy a nemzetközi jog és a keretei között egyesült népek közös akaratát semmiképpen sem téri el Magyarország szuverenitásának további csorbítását. Reméljük, egy ilyen határozott fellépés megérteti a Szovjetunióval, hogy sokkal nagyobb politikai és morális vereség fenyegeti, ha a magyar követelések elől elzárkózik, mint hogyha ezeknek eleget tesz.

K. P.

Megszűnik az iskolákban az orosz nyelv kötelező tanítása

Átszervezik az iskolai oktatást

Az Oktatásiügyi Minisztérium Forradalmi Bizottságának közlése az iskolai oktatás forradalmi átszervezésével kapcsolatos első intézkedésekről:

Győzelmes nemzeti forradalmunk egyik legfontosabb eredményének kell tekintenünk kulturális és tudományos életünk és ezzel oktatásügyünk felszabadulását, teljes szabadságát. E forradalom következtetés végrehajtása szükségessé teszi egész iskolai rendszerünk és az oktatási anyag teljes felülvizsgálását, gyökeres tanügyi reform kidolgozását. Addig is, amíg a pedagógusok szabad fórumai ezeket a kérdéseket megvitatják, az Oktatásiügyi Minisztérium a legégetőbb hibák kiküszöböléséért néhány intézkedést lát szükségesnek az általános és középiskolákra vonatkozóan.

Ez a néhány intézkedés természetesen nem tud megoldani sok olyan kérdést, problémát, ami az iskolai életben az oktatás megkezdésének első napján fel fog merülni. Ezekre a kérdésekre átmenetileg részben a pedagógusok helyi forradalmi bizottságainak, szakszervezetének, részben az egyes pedagógusoknak kell megadni a választ nemzeti forradalmunk szellemében, meggyőződésük és lelkiismeretük szerint az ország, a nép, az ifjúság iránti mély felelősséggel.

Az intézkedések: az általános iskolák és valamennyi középiskola történelem tankönyvét kivonja a minisztérium az iskolai oktatásból, mert azok az évek óta folyó javítgatások ellenére hamis, igen sok helytelen, az igazsággal ellentétes és a nemzeti kérdést sértő megállapítást tartalmaznak.

A magyar irodalom oktatását illetően: az általános iskolákban a tanárok a könyvnek csak a magyar irodalmat tartalmazó szemelvényeit használják fel. A szovjet irodalommal foglalkozó részeket ki kell hagyni.

A magyar nyelvtanból középiskolákban csak a leíró nyelvtan anyagát kell tanítani, minden nyelvelmélet nélkül.

Az általános iskolai földrajz tanításban a Szovjetunió földrajzát ugyanolyan mértékben kell tanítani, mint bármely más állam földrajzát. Az összes középiskolai földrajzkönyveket az iskola; tanításból kivonja a minisztérium.

A középiskolák negyedik osztályában az általános biológia tankönyvét a használatból kivonja.

Az általános iskola nyolcadik osztályában az alkotmánytan oktatását megszünteti.

Biztosítani kell valamennyi általános és középiskolában a szabad választásokat. A hitoktatásra vonatkozó külön beiratkozást megszünteti a minisztérium. Akik a júniusi beiratkozáskor hitoktatásra nem jelentkeztek, de abban részt kívánunk venni, külön jelentkezés nélkül látogathatják az órát.

Az orosz nyelv kötelező oktatása az ország valamennyi általános és középiskolájában megszűnik.

Az általános iskolák felső tagozatában egy élő idegen nyelv oktatása kötelező, de a megválasztás fakultatív. Az idegen nyelvek megválasztásánál az általános és a középiskolákban a szülők és diákok igényét és a szakoktatás lehetőségét kell figyelembe venni.

Az orosz tagozatú általános iskolák megszűnnek. Az orosz tagozatú gimnáziumi osztályokat humán tagozatú osztályokká kell azonnal átszervezni.

A Makszim Gorkij magyar—orosz iskola megszűnik.

A középiskolákat érintő változtatásoknak megfelelően az érettségi vizsgák módosításáról gondoskodás történik.

A légtálmali ismeretek oktatása minden iskolában megszűnik. (MTI)

„A jobb- vagy baloldali szélsőség csak pusztulást hozhat”

Mit írnak a magyar lapok?

Örvendően megszaporodott lapjaink egy kis nehézséget is okoznak már: az olvasók alig képesek figyelemmel kísérni valamennyi lapot és megnyilatkozást. Ezért az alábbiakban rövid szemlét közlünk a fontosabb lapok elvi cikkeiből.

Az Új Magyarország, a Petőfi Párt (Nemzeti Parasztpárt) első száma Németh László vezércikkét közli, aki a többi között megállapítja: forradalmunk nem a szocializmus, hanem annak töltő idegen formája ellen irányult. Javasolja:

„... a kormánykoalíció pártjai, de lehetőleg minden párt: közös nyilatkozatot adjon ki, melyben a szocializmus néhány nagy elve mellett, mint a gyárak állami kézbevétele, bizonyos alacsony (25–40?) holdszám feletti birtokok vissza nem adása, hitet tennének.”

A Magyar Szociáldemokrata Párt központi lapja, a Népszava írja: „A szabadság útja megnyílt előttünk. Az ország népe keserves szenvedések árán tanulta meg, hogy a jobb-, vagy baloldali szélsőség csak pusztulást vagy zsarnokságot hozhat ránk. Védjük meg drágán szerzett szabadsá-

gunkat, építsük fel a semleges, demokratikus Magyarországot.”

A Népszabadság, az új kommunista párt, a Magyar Szocialista Munkáspárt lapja A hazafias szocialista értelmiség szerepéről című cikkében kiemeli az értelmiség, az írók, művészek legjobbjainak történelmi szerepét a forradalom ideológiai előkészítésében. Megállapítja, hogy ehhez a harchoz a kommunista pártmunkások legjobbjai is csatlakoztak. „Amikor áttekinthető eseményeket, ne feledkezzünk meg a múlttól, arról az útról, amely a nemzeti és a demokratikus célok eléréséhez vezetett” — írja a lap.

A Kis Újság, a kormány semlegességi nyilatkozatát kommentálva így ír:

„... Nagy Imre miniszterelnök egy emberként tudhatja maga mögött az egész országot. Nincsenek pártok és különféle politikai nézetek, csak magyarok vannak,

akik most egyet akarnak. Ha nem így lenne, már nem volnánk méltók a magyar névre, amelyet most élni talált eljt ki minden szabadságszerető nép fia.”

A kínaiak is velünk vannak!

— És mit szól hozzá Kína? — sokszor feltettük magunkban ezt a kérdést az elmúlt napokban, különösen azután, hogy, fájdalomunkra, Csehszlovákiából, Romániából és más országokból nemzeti forradalmunk teljes félreismerésére utaló hangokat hallottunk. Nem szorul bizonyításra, hogy a Szovjetunió szövetségesei táborából elsősorban Kína állásfoglalása az, amely a legdöntőbben esik latba.

Abban a nyilatkozatában, amelyet a Kínai Népköztársaság kormánya ez ügyben tett, s amelyet a tegnapi magyar sajtó is közölt, félreérthetetlenül a lengyel és a magyar nemzet igaza mellett foglal állást. A nyilatkozat rendkívüli jelentőségű, és ha lényegében a Szovjetunió kormánynak néhány nappal korábban kiadott nyilatkozatán alapul is, túlmegy rajta. Az államok közötti egyenjóság elvének figyelmen kívül hagyásáról — amelyet a szovjet nyilatkozat is elismert — megállapítja: „Az ilyen hiba lényegében a burzsoá-sovinizmus hibája” — magyarul: nagyhatalmi uralmi politika.

A kínai nyilatkozat emlékeztet a híres öt elvet: az állami szuverenitás és a területi épség tiszteletben tartását, a meg nem támadás és az egymás belügyeibe való be-

nem avatkozást, az egyenjóságot és a kölcsönös előnyöket, valamint a békés egymás mellett élést. Ez az öt elv először Kína és India viszonyát szabályozta, majd a bandunói értekezlet elvi alapjául szolgált. Később, a többi között, a Szovjetunió és Jugoszlávia kapcsolatai rendezésének kiinduló pontja volt. Most — a magyar nemzet függetlenségi harcának gyümölcseként — a semlegesség mellett ez az öt elv kell hogy minden tekintetben szabályozza a mi kapcsolatainkat is a Szovjetunióhoz, a többi szomszédunkhoz és valamennyi államhoz.

Örömmel és hálával nyugtazzuk a kínai kormány hangját, a világ népesebb országának kinyilatkoztatását, s reméljük, hogy e nyilatkozat hatása nem marad el azokra az országokra, amelyek ma még nem értékelik megfelelően azt, ami hazánkban történt.

Kína állásfoglalása bizonyítja, hogy igazságos harcunk megbecsülést, tiszteletet és rokonszenvet szerzett irántunk nemcsak Nyugaton, hanem a Keleten is, nemcsak a kapitalista országokban, hanem a kommunista pártok vezette országokban is és új lehetőségeket nyit meg előttünk a világ valamennyi országával való kapcsolatainkban.

DUPLA FEKETE

Vigasztalanul csepegett az ég, a kalapom karimájáról időnként kövér esőgyűngők hulltak a kabátomra, mikor tegnap délután a Rákóczi úton bandukoltam. Rozsdás platánlevelek és üvegcserepek ropogtak a lábam alatt, a vékony esőköpeny lassan átvedesedett rajtam, friss szél csipkedte barátság-talanul az arcom. Dideregettem.

Amikor elhagytam a Puskin utcát, váratlanul kinyílt előttem egy ajtó, meleg pára gomolygott ki az utcára s régen érzett, jó kávézag ütötte meg az orrom. Hítetlenkedve kaptam fel a fejemet, de nem csaldóttam: eszpresszó volt nyitva, felongtak benne az emberek, a fényes, sötét masina mögött kedves, mosolygó asszony főzte a kávét. Sietve váltottam meg a blokkot, beálltam a türelmesen várakozók sorába, nagyokat szippantva a jó kávészagból. Végre rám került a sor, előttem párolgott a tiz nap óta nélkülözött dupla fekete. Kendős, viharokabatos lány állt mellettem, lassan, szinte áhítattal emelte a szájához a kis csészét. Lassan kortyoltam én is, hogy tovább tartson.

Sokan nem értik, mi is a jó abban, ha egy tengerentúli cserje boggyóját szénén égetik, aztán kifőzik s kesernyest levét cukorral elviselhetővé téve szürcsölgetik. Én sem tudom megmagyarázni. De nagyon jó volt tegnap a sokáig nélkülözött fekete, jó meleg áradt szét minden porcikámban, felfrissültem tőle, vidáman léptem ki az esőtől csillogó utcára s szerettem volna mindenkinek odakiáltani: emberek, újra van kávé!

(homoródy)

A Moszkvában tanuló magyar diákok táviratban csatlakoztak a budapesti forradalmi ifjúsághoz

Mi, Moszkvában tanuló magyar diákok csatlakozunk a budapesti egyetemi ifjúság forradalmi bizottságának felhívásához, amelyet a Szabad Kossuth Rádió 1956. október 31-én ismertetett. Úgy érezzük, hogy ezekben a sorsdöntő napokban nem maradhatunk távol szeretett hazánktól. Veletek egy sorban akarunk küzdeni a független Magyarországot.

Kérjük továbbá az egyetem ifjúság forradalmi bizottságát, értesítsen bennünket a rádióon keresztül, hogyan tudjuk velük felvenni a kapcsolatot. Esetleg ok telefonáljanak, vagy táviratokat a legrövidebb időn belül. Az ösztöndíjasok megbízásából: Krappai. (MTI)

Újra megalakulnak a különböző művészeti szabad szakszervezetek

A Magyar Művészeti Dolgozók Szabad Szakszervezetének forradalmi ideiglenes bizottsága a következő határozatot hozta:

1. A megjelent küldöttek egyöntetűen követelik a Művészeti Dolgozók Szakszervezetének felszámolását. A művészeti dolgozók múlt rendszer által létrehozott egységes szakszervezete nem képviselte a hozzá tartozó művészeti dolgozók érdekeit, és ebben a felépítésében a jövőben sem lenne erre képes. Ebből következően a zeneművészek, zenészek, valamint a filmgyártás és filmforgalmazás ideiglenes forradalmi tanácsának megjelent képviselői, továbbá a színházak forradalmi tanácsa részéről megjelent képviselő egybehangzóan követelte a külön szakmai szabad szakszervezetek felállítását.

2. Valamennyi szakma igényli korábbi szakszervezetének székházát.

3. A szabad szakszervezetek megalakulására a közeljövőben sor kerül.

A magyar hivatásos zeneművészek és zenészek, a magyar filmművészek és filmforgalmazók, valamint több művészeti és művészeti jellegű üzem forradalmi ideiglenes bizottságának megbízottai. (MTI)

Biztosítják a főváros gázellátását

A Budapesti Gáz- és Kokszművek forradalmi munkástanácsa megállapítja, hogy az október 23-a óta tartó történelmi napokban az üzem dolgozói megfeszített munkával gondoskodtak a főváros lakosságának gázellátásáról. Azon igyekeznek továbbra is, hogy a háztartások a következő napokban se szenvedjenek hiányt. A Gázművek dolgozóit ezúton is kéri a kormányt: tegye meg a lépéseket a külföldi gázzén folyamatossá szállítására. (MTI)

— A Keresztény Ifjúság Szövetsége ma tanácskozó gyűlést tart. A gyűlés délután 2-kor kezdődik Ráday utca 28. szám alatt. Kéri, valamennyi keresztény ifjúsági szervezet vagy csoportosulás küldje el megbízottait.

Újjászülető sportéletünk első mozgalmas napjai

Alighogy helyreáll a rend, a nyugalm fővárosunkban — megkezdődött a sportélet átszervezése is. Már az első napon megalakult az OTSB forradalmi tanácsa, amely eltávolította a vezetéstől a hozzá nem értő, a sporttal semmilyen kapcsolatban nem levő odahelyezett személyeket. Feltűnő azonban, hogy a forradalmi tanácsba bekerült az OTSB elnökhelyettese, Sebes Gusztáv, akiről közismert, hogy Farkas Mihály kreatúrája volt s a magyar labdarúgó-sportban hibát hibára halmozott.

Megnyugtató viszont, hogy az újjáéledő, régi, nagymúltú sportegyesületekben, sportszövetségekben nagyobbára a háttérbe szorított régi, ismert szakemberek kaptak helyet, akiknek a közreműködése garancia a magyar sport további fejlődésére. Örömmel látjuk a sportvezetők sorában Nagy Marcellt, Rajcsányi Lászlót, Dicker Mihályt, Kovács Jenőt s mindazokat, akik hosszú évtizedeken át bizonyították be, hogy ott van a helyük a magyar sport irányításában. Jelentős lépések történtek az eddig különösen bűnösen elhanyagolt iskolai testnevelés és sport sérelmeinek orvoslására. A testnevelő tanárok egyöntetűen kéri a diáksportjának új alapokra helyezését s a régi diákstadionok visszaadását a tanuló ifjúságnak.

Lassan-lassan feltámad — az élő sport is. Igaz, erre itthon még nincs nagy lehetőség s ezért sportolónk egy része külföldi mérkőzéseken, versenyeken vesz részt. A legjelentősebb eseménynek az újjáalakult Kispeszt (volt Honvéd) labdarúgó-csapatának spanyolországi vendégszereplése ígérkezik. A Kispeszt labdarúgó-csapat csütörtök óta már Bécsben van, ahol több edzést tart majd osztrák klubcsapatokkal. A magyar labdarúgókat az osztrák közvélemény rendkívül melegen ünnepelte és különösen nagy szeretettel vették körül a „halott” Puskás Ferencet, akiről mint ismeretes, külföldön a Reuter jelentése alapján az a hír terjedt el, hogy életét veszítette a szabadságharc során. A Kispeszt csapata bécsi tartózkodása után Franciaországban szerepel, majd

november 14-én kerül sor Bilbaóban a Bilbao és a Kispeszt közötti első Európa Kupa mérkőzésre. A revansmérkőzés a tervek szerint november 28-án lesz Budapesten.

A Kispesztben kívül másik kiváló labdarúgó-csapatunk, az ugyancsak újjáalakult MTK (volt Vörös Lobogó) szintén külföldre utazott. Az MTK csapata pénteken indult el a Német Szövetségi Köztársaságba, ahol több mérkőzést játszik majd.

Egy másik sportág, az asztali tenisz legjobbjai is külföldi út előtt állnak. November elején kezdődik Bécsben az osztrákok nemzetközi bajnoksága, amelyen 11 ország képviselteti magát. A magyar asztaliteniszezők közül Sidó Ferenc, Farkas Gizi és még sokan mások indulnak a küzdelmekben.

Sport innen-onnan

MÉG EL SEM KEZDŐDÖTT AZ OLIMPIA s máris káprázatos világcsúcs-eredményekről hoz hírt a táviró. Los Angelesben az amerikai O'Brien 19,25 méterre javította a súlylökés eddigi 19,05 méteres világrekordját. A magasugrásban az ugyancsak amerikai Dumas 215 centiméteres új világcsúcs-eredményt állított fel.

AZ Ő BAJA... A Magyar Vívó Szövetség megválasztotta új vezetőjét, amelynek elnöke Rajcsányi László lett. A Forradalmi Bizottság első intézkedéseként Prágából visszarendelte Bay Bélát, aki szintén kísérője a magyar olimpiai sportküldöttségnek.

ANGLIA 188 sportolóval és 31 kísérővel vesz részt a melbourne-i olimpiai játékokon. A csapat hétfőn repülőgépen indul Ausztráliába.

MI VAN SZABÓVAL?... Moszkvából a TASZSZ jelentést küldött az Aljechin sakk-emlékverseny utolsó előtti fordulójáról. Szabó László eredményéről nincs hír. A versenyben egyébként Botvinnik vezet Szamislov és Tajmanov előtt.

Felhívás a fővárosi tanács építőipari vállalatainak dolgozóihoz!

A magyar nemzet szabadságának kivívásában leghősiesebben harcoló VIII. és IX. kerületek lakossága viselte el az elmúlt napokban a legnagyobb szenvedéseket. Lakások száza váltak lakhatatlanná és számos ház életveszélyesen romos.

A sebesültek bekötözésével, az élelem szállításával egyidejűen szükség van az építőipari helyreállításának megindítására. Meg kell támasztani a leomlással fenyegető falakat, a leszakadt tetőket, parkányokat, be kell üvegezni a kitorpon tatóng ablak-sorozatokat. Csak így lehet elkerülni a további károkat és életveszélyt, csak így lehet ismét otthon biztosítani

hajnálkatalanná vált gyermekeinknek, családjainknak.

A rendszeres helyreállítási munkát meg kell előznie az életveszély elhárításának, amely éppen olyan mentőszolgálat és létfenntartási tevékenység, mint a sebesültszállítás, a közművek munkája, vagy az élethez szükséges élelmiszerszállítás.

Erre a munkára hívjuk csatasorba a fővárosi építőipar hazafias dolgozóit. Adjunk haladéktalanul újra otthon a VIII. és IX. kerület szabadságharcos hőseinek és lakosságának. Építőipari dolgozók, jelentkeztek azonnal vállalataitok telephelyein.

A Fővárosi Tanács Forradalmi Bizottsága

MENJETEK HAZA!

(Levél egy szovjet órnagyhoz)

Nem tudom, hogyan szólítsalak. Szeretnék barátomnak mondani, de nem tehetem: kegyetlen, gyilkos hazugságok ellenfelekké tettétek minket. S míg ezekkel a hazugságokkal végleg le nem számolunk, ellenfelek is maradunk.

Emlékszel talán rám, hiszen többször is találkoztál gépkocsinkkal. Sebesülteket kerestünk és mindig odarohantunk, ahonnan ágyúszót (a ti ágyúitok szavát) hallottunk, hogy összedjünk azokat a honfitársainkat, akiket a ti fegyvereitek tett nyomorékká, s hogy kórházba vigyük a ti sebesülteiteket is, katonákat, akiket azért küldtek ellenünk, hogy hernyótalpas szörnyetegek hátán újra letiporják annyiszor megtaposott reményünket, szabadságvágyunkat.

Emlékszel, akkor azt mondtam neked, hogy menjetek haza Moszkvába, s éljetekek békén ott, minket pedig hagyjatok békén, szabadon élni a mi városunkban, a mi Budapestünkön. Te azt válaszoltad, hogy ha ti nem vagytok itt, akkor jön helyettesítétek: Horthy, jönnek a gyárosok, a földesurak, a fasiszták. Hát nem vettél észre, hogy ebben a városban egyedül vagytok? Hogy maroknyi gazemberen és érdemtelenül szerzett pozícióját féltő, tehetségtelen szélkakasokon kívül senki sincs mellettek? Nem vettél észre, hogy katonáid reszketnek a félelemtől és talán éppen ezért ágyúzákat szét egyetlen puskalövésre is házainkat? Nem látod, hogy ez is hibával? Hogy hába pusztítják el otthonainkat tankjaikkal, ágyúitok nem bírnak a géppisztollyal, puszkával, benzinpalackal felfegyverzett gyerekekkel?

Téged arra tanítottak, hogy a nép ügye, az életéért, igazáért, szabadságáért felkelt nép ügye szent. Hiszen nektek is volt októberek, ti is védte-

tek hazátokat az idegen hódítók ellen. Miféle hazugságok tudták elhitetni veled, hogy a felkelt polgárok és diákok tökések és földirtókósként áldoztak életüket? Azt hiszed, hogy azok a hősök, akik ilyen halálmegvetően harcoltak, megtűnék azt, hogy valaki — akárki — ismét nyakukba üljön?

Mi most nemcsak az AVH-sok és a ti fegyvereseitek igáját rúzzuk le magunkról, de lerázzuk azt az igát is, amely szellemünket, gondolkodásunkat bénította meg. Nem tűrjük azt, hogy bárki is szabadságot prédikálva kösse ismét gúzsba testünket, lelkiünket. Töled, töletek csak azt kérjük, követeljük, most menjetek haza. És gondolkozzatok! Hiszen, ha az erőszak és a hazugságok közöttünk meredő falat eltakarítjuk, még lehetünk barátok. Nemcsak szavakban, de őszintén, becsületesen.

Most ellenfelek vagyunk — töletek függ, hogy meddig. Nágai Gyula

— A csepeli gyorsvasút ideiglenes forradalmi munkástanácsa értesíti a dolgozókat, hogy a gyorsvasút szombaton reggeltől rendes hétköznapi menetrend szerint közlekedik. A gyorsvasút munkástanácsa kéri a forgalom minden dolgozóját, hogy szombaton legkésőbb 10 óráig jelentkezzenek a munka felvételére. (MTI)

MAGYAR SZABADSÁG

Független demokratikus lap. Felelős szerkesztő: ifj. Veres Péter. Budapesti Lapyomda VIII., Rök Szentlőrű u. 6. Felelős: Kulcsár Mihály

Az ENSZ tüzszünetre szólítja fel az egyiptomi ellenségeskedés résztvevőit

Egyiptomban tovább folytatódik a hadműveletek. Az izraeli kormány szövegében — közli a Reuter — bejelentette, hogy az izraeli haderők elfoglalták a Sinaifélsziget északi részének legnagyobb részét. A gazai helységi pönteken reggel megadta magát. Kemény harc folyik a Suez-től 70 kilométerre levő Bir Gafi Gafi térségében. A harcokban nehézpáncélosok és tankok vesznek részt. Az angol-francia szövetséges erők bejelentették, hogy az egyiptomi légierők által megsemmisített és megromlott egyiptomi repülőgépek száma 90 fölé emelkedett. A francia hadügyminisztérium hivatalosan közölte, hogy mind a Földközi-tengeren, mind a Vörös-tengeren angol és francia hadihajók közelednek a Szezi-csatornához.

Az AFP jelenti, hogy Nasser elnököt Egyiptom katonai kormányzójává nevezték ki, s kivételes jogkörrel ruházták fel. Az egyiptomi főparancsnokság hadijelentése szerint a legutóbbi 24 óra alatt negyvenkét ízben intézkedést adtak egyiptomi városok ellen. Egyiptom ENSZ-szövegében, Abdul Maugod, Hasszan New Yorkban újságírókkal közölte, hogy angol és francia bombázógépek Kairó külvárosában kórházat, mecsetet és a katonai akadémiát bombázták. A bombázók izraeli repülőterekről szálltak fel.

A BBC közli, hogy a szíriai miniszterelnök a képviselőházban nyilatkozott tett, amelyben bejelentette: Szíria teljesíteni fogja Egyiptommal szemben vállalt szövetségi kötelezettségeit és fegyveres erőit az egységes egyiptomi-szíriai-jordániai parancsnokság alá fogja rendelni.

Az ENSZ rendkívüli közgyűlése — mint egy New York-i jelentés közli — 11 órai vita után határozatot emelt az amerikai javaslatot, amely felhívja az egyiptomi ellenségeskedésben részes valamennyi fél, hogy fogadjon el tüzszünetet és áll-

ítsa meg a fegyveres erők csapatmozdulatait e térségben.

Mint ismeretes, a hét elején izraeli csapatok lépték át Egyiptom határát és gyors menetben igyekeztek megközelíteni a szuezi övezetet, egy magasrangú izraeli szóvivő szerint: azaz a céllal, hogy a Sinaifélsziget megsztítsák a Fedaj im-szervezet (arab önkéntesek) egységeitől, amelyek be-betörnek Izrael területére. Egyiptomban elrendelték az általános mozgósítást, s e példát követik az Izraellel határos arab államok is. Egy nappal később Anglia és Franciaország ultimátumot intézett Izraelhez és Egyiptomhoz követelve, hogy 12 óra belül szüntessék be az ellenségeskedéseket, ellenkező esetben angol és francia haderők szállják meg a csatornaövezetet, hogy fenntartsák a közlekedést.

Az alsóházban mondott beszédében Eden, angol külügyminiszter kijelentette, hogy Anglia és Franciaország felkérte az egyiptomi kormányt, hogy átmenetileg angol és francia csapatok vonuljanak be Port Szaidba, Izmaíliaba és Suezbe.

A munkáspárt vezetője, Gaitskell pártja nevében elítélte a kormány lépését és feltette a kérdést a miniszterelnöknek, milyen alapon hiszi, hogy a két hatalom fellépése jogos, még mielőtt az Egyesült Nemzetek Szervezete állást foglalna volna ebben a kérdésben.

Eisenhower elnök a választási hadjáratot félbeszakítva, rádióbeszédet mondott, amelyben a szuezi válsággal kapcsolatban „melléfogásnak” nevezte Nagy-Britannia és Franciaország katonai fellépését. Az Egyesült Államok — hangsúlyozta — nem fogja megengedni, hogy bevonják ebbe a konfliktusba. Eppen ellenkezőleg: az amerikai kormányunk szilárd elhatározása mindent megtenni, ami csak hatalmában áll, hogy a harcokat területileg elhatárolhassák és véget vessenek a közel-keleti konfliktusnak.

Az USA nem törekszik önző előnyökre Kelet-Európában

EISENHOWER UTOLSÓ VÁLASZTÁSI BESZÉDE

Eisenhower elnök csütörtökön este kijelentette: „Azon néhány éles hangja ellenére, akik arra törekszenek, hogy a nemzetközi eseményekből politikai hasznot húzzanak”, büszke arra az álláspontra, amelyet kormánya foglalt el a magyarországi és a közép-keleti eseményekkel kapcsolatban.

„Mindenek előtt az önök elnöke vagyok, aki nem a republikánusoknak, vagy a demokratáknak, hanem az amerikaiaknak tartozik felelősséggel” — mondotta beszédében Eisenhower.

Miután az elnök hangsúlyozta, hogy a három nyugati hatalom szövetsége „új és az eddiginél nagyobb erőre fog emelkedni”, hozzáfűzte: „nem fogjuk és nem akarjuk azonban elnézni a fegyveres agressziót — függetlenül attól, hogy ki a támadó, függetlenül attól, hogy ki az áldozat”.

Az elnök hangsúlyozta: „A nemzetek viszonyában gyakran van tere az igazságos és megfelelő kompromisszumnak”. Hozzáfűzte azonban, hogy a kompromisszumnak nem szabad elmenni addig a pontig, amikor megszegik az erkölcsi elveket. „Ez olyan behódolás lenne, amit nem fogunk megtenni. Továbbra is a gyakorlatba akarjuk átültetni azt a bé-

Eisenhower, aki abban a városban mondott beszédét, amely 180 évvel ezelőtt szemtanúja volt az Egyesült Államok születésének, kijelentette: a világ, akárcsak 1776-ban, ma is azt várja az Egyesült Államoktól hogy „a szabadság példáját nyújtsa”.

Az elnök hangsúlyozta: Amerikának az a véleménye, hogy „egyik ember sem ura a másiknak”, majd nyilván azért, hogy megnyugtassa a világot gyarmati országait, kijelentette: „Csak akkor tarthatunk igényt Afrikára és Ázsiára százmillióinak bizalmára, ha mi magunk magasra emeljük az igazság zászlaját mindenki számára.”

Eisenhower nyilván Oroszországhoz, Kelet-Európa felkelő országaihoz, valamint Angliához és Franciaországhoz intézte szavait, amikor azt mondotta, hogy bőséges tere van a tisztességes nézeteltérésnek.

„Mindig tisztelhetjük és becsülhetjük azokat a nemzeteket, amelyek a döntés adott pillanatában becsületesen nem értenek velünk egyet” — mondotta.

Eisenhower a továbbiakban ismételt békülékeny hangot ütött meg, majd megígérte, hogy az Egyesült Államok nem törekszik „önz előnyökre Kelet-Európában”. (MTI)